

Let op: Alleen gesproken woord geldt!

Geachte dames en heren,

Geachte generaal Van Putten,

**Een maand geleden had ik de
eer om u een Koninklijke
Onderscheiding te mogen
uitreiken.**

**Alvast een voorproefje van uw
afscheid als commandant van
de Koninklijke Marechaussee.**

Vandaag is het dan echt zover.

**Zo dadelijk draagt u het
commando over aan generaal
Leijtens.**

Maar dat niet alleen.

**U neemt, na 37 jaren in dienst
van Defensie, afscheid van de
krijgsmacht.**

**Dat zijn grote momenten in het
leven, momenten waarop het
gepast terug te kijken en stil te
staan bij wat er de afgelopen
jaren is bereikt.**

**Uw loopbaan bij de
Marechaussee is lang.**

**Begonnen als cadet op de KMA
in 1975 en eindigend als de
hoogste in rang bij de
Marechaussee.**

**Dan kan het niet anders, of u
heeft uw sporen in de
krijgsmacht nagelaten.**

**Bij navraag over de generaal
Van Putten vallen drie dingen
op.**

**Ten eerste: uw betrokkenheid
bij uw mensen.**

**Ten tweede: uw gedrevenheid
om de Marechaussee midden in
de samenleving te plaatsen.**

**Ten derde: uw liefde voor
protocol en ceremonieel.**

**Om met uw persoonlijke
benadering te beginnen, ik heb
zelf getuige moge zijn van uw
grote aandacht voor het
individu, de mens.**

Op Veteranendag 2010 nam ik samen met de Prins van Oranje het defilé af. Een van de defilerende veteranen, een heer van zeker tachtig, kwam ten val in de tramrails.

U bedacht zich geen moment en schoot onmiddellijk uit de houding om de veteraan weer overeind te helpen.

Die betrokkenheid is ook binnen de Marechaussee opgevallen.

**U neemt, zo heb ik vernomen,
uw telefoon op met de snelheid
van de meldkamer 112...**

**Na de crash van Turkish
Airlines in 2009 was u er direct
voor uw personeel. Al het
andere moest wachten, het
belang van uw mensen ging
voor.**

**Op Koninginnedag 2009 deed u
hetzelfde. Ook toen ging u
direct naar het personeel dat bij
deze aangrijpende gebeurtenis
betrokken was.**

U staat voor uw mannen en vrouwen.

Want, zo zegt u het:

‘De operatie staat centraal, maar het zijn de mensen die het doen.’

De betrokkenheid bij uw mensen zet u voort in gedrevenheid om steeds weer uit te leggen wat de Marechaussee doet voor Nederland.

**Een kreet van u is inmiddels
een gevleugelde kreet
geworden.**

**Waar u ook komt, legt u het
bestaansrecht en de rol van de
marechaussee als volgt uit:**

***De politie is er voor de
veiligheid op straat.***

***De marechaussee is er voor de
veiligheid van de staat.***

Een prachtige, heldere uitleg voor de vele mensen die niet precies weten hoe de blauwe uniformen van de politie en de marechaussee zich nu precies tot elkaar verhouden.

U hebt als commandant de Marechaussee in rustiger vaarwater gebracht en de koers bepaald voor de toekomst. Die koers is wat u betreft een marechaussee midden in de Nederlandse samenleving.

Onder invloed van wereldwijde ontwikkelingen op gebied van veiligheid vervagen de klassieke grenzen tussen interne veiligheid en externe veiligheid steeds meer.

Militairen en politie treden steeds vaker gezamenlijk op, binnen en buiten Nederland.

De Marechaussee, dat zijn militairen met politiële expertise.

Ze treden geïntegreerd op.

Met de andere

krijgsmachtdelen,

politiefunctionarissen van

Veiligheid en Justitie en

diplomaten van het ministerie

van Buitenlandse Zaken.

De huidige politiemissie in

Kunduz maar ook de Europese

Grenspolitietaken laten zien dat

de relevantie van de

Marechaussee in de toekomst

alleen maar zal toenemen.

**Als commandant KMAR heeft U
steeds bruggen gebouwd.**

**Bruggen tussen de
verschillende instanties die zich
met veiligheid bezig houden,
zowel nationaal als
internationaal.**

**Dat heeft tot mooie resultaten
geleid waarvoor Defensie en de
samenleving u dankt.**

Dames en heren,

**Generaal Van Putten deed dat
niet alleen.**

**Onlangs leek het groot nieuws
dat er bij de Marechaussee een
vrouwelijke burgergeneraal zou
aantreden.**

**Ik kan u vertellen, de
Marechaussee heeft al een
vrouwelijke burgergeneraal.**

En dat is mevrouw Van Putten...

Samen met uw echtgenote heeft u inhoud kunnen geven aan die andere taak van de hoogste baas van de Marechaussee: het vervullen van de rol van Gouverneur der Residentie, een ceremoniële taak.

Uw echtgenote heeft u in die drukke jaren onverflauwd ter zijde gestaan. Mevrouw van Putten, onze complimenten.

**U bent in de positie van
Gouverneur der Residentie
verantwoordelijk voor de
uitvoering van het militair
ceremonieel bij alle openbare
plechtigheden in de Residentie –
Den Haag - waarbij Hare Majesteit
de Koningin aanwezig is.**

**Een rol die u met veel
bevlogenheid vervulde.**

**Uw organisatie waakt over Hare
Majesteit en ik heb begrepen
dat u onze Koningin daarom
zelfs eens een heel bijzonder
boompje hebt aangeboden.**

**Een groen gebaar, en ik heb ook
begrepen dat uw botanische
kennis nog wel wat verdieping
behoeft...**

Beste generaal Van Putten,

**U hebt de Marechaussee en de
krijgsmacht veel gegeven.**

**Het is aan uw opvolger,
generaal Leijtens om de
Marechaussee de komende
jaren met vaste hand door de
uitdagingen van deze tijd te
leiden.**

**Ik heb er alle vertrouwen in dat
generaal Leijtens dat op
uitstekende wijze zal doen.**

**Ik dank generaal Van Putten
voor zijn goede werk en ik wens
generaal Leijtens alle wijsheid
en succes bij de uitoefening van
zijn functie als nieuwe
Commandant van de
Koninklijke Marechaussee.**

-0-0-0-